

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea, ca fiind inadmisibilă, a cererii de revizuire depuse de avocatul Veronica Pascal în interesele lui Valentina Șalamai,

în cauza de contencios administrativ, intentată de către Valentina Șalamai împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului de constatare,

împotriva deciziei din 20 decembrie 2024 a Curții Supreme de Justiție,

*(Dosarul nr. 3rh-18/25
NR. PIGD 2-21033079-01-3rh-23072025)*

Temeiurile declarării revizuirii. Circumstanțele invocate nu cad sub incidența art.449 lit.b) din Codul de procedură civilă. Modificarea ulterioară a legii aplicate la judecarea unei cauze civile, nu constituie temei de revizuire a unei hotărâri irevocabile.

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani: Gr. Cazacu
Instanța de apel - Curtea de Apel Chișinău: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc
Instanța de recurs - Curtea Supremă de Justiție: S. Procopciuc. I. Malanciuc, D. Stănilă
Instanța de revizuire - Curtea Supremă de Justiție: S. Procopciuc. I. Malanciuc, D. Stănilă

5 noiembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea de revizuire depusă de avocatul Veronica Pascal în interesele lui Valentina Șalamai,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 3 martie 2021, avocatul Natalia Bayram în interesele lui Valentina Șalamai a depus cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate, prin care a solicitat anularea actului de constatare nr. 30/15 din 10 februarie 2021.

2. Prin hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de către Valentina Șalamai împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului de constatare nr. 30/15 din 10 februarie 2021.

3. La 29 octombrie 2021, avocatul Natalia Bayram în interesele lui Valentina Șalamai a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. Iar la 16 februarie 2022, Valentina Șalamai a depus cerere de apel motivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii și anularea actului de constatare nr. 30/15 din 10 februarie 2021.

4. Prin decizia din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către Valentina Șalamai, s-a casat hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a admis acțiunea înaintată de Valentina Șalamai, S-a anulat actul de constatare nr. 30/15 din 10 februarie 2021 întocmit de Autoritatea Națională de Integritate în privința Valentinei Șalamai.

5. La 17 noiembrie 2022, Autoritatea Națională de Integritate a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Valentina Șalamai să fie respinsă ca neîntemeiată.

6. Prin decizia din 20 decembrie 2024 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Autoritatea Națională de Integritate. Casată decizia din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu emiterea unei noi decizii prin care s-a menținut hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

7. La 27 ianuarie 2025, Valentina Șalamai a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 20 decembrie 2024 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat

admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 20 decembrie 2024 și rejudecarea cauzei de către instanța de recurs.

8. Prin încheierea din 2 aprilie 2025 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Valentina Șalamai, împotriva deciziei din 20 decembrie 2024 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ, intentată de către Valentina Șalamai împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului de constatare.

9. La 23 iulie 2025, avocatul Veronica Pascal în interesele lui Valentina Șalamai a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 20 decembrie 2024 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 20 decembrie 2024 și rejudecarea cauzei de către instanța de recurs.

10. În motivarea cererii de revizuire a invocat temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, susținând că, la 29 octombrie 2022 și la 27 martie 2025 au intrat în vigoare completări la art.39 al Legii nr. 132/2016, care prevăd următoarele: (2) Inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin.(1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

11. Notează că, din oficiu Autoritatea Națională de Integritate, la data de 17 iunie 2025 a constatat anumite fapte, care au condus la modificarea sancțiunilor impuse prin actul de constatare din 10 februarie 2020. Astfel, intimatul Autoritatea Națională de Integritate emite actul de constatare nr. 55 și constată că:

- sancțiunile privind încetarea mandatului și interdicția aplicată dnei Valentina Șalamai prin pct. 3 și 4 din Actul de constatare nr. 30/15 din 10 februarie 2020 nu sunt justificate conform art. 39 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate în interpretarea modificărilor operate prin Legea nr. 34/2025.
- Anulează pct. 3 și 4 din Actul de constatare nr. 30/15 din 10 februarie 2020.
- Se radiază din Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție ce derivă dintr-un act de constatare definitiv al Autorității Naționale de Integritate interdicția aplicată dnei Valentina Șalamai.

12. Indică că, din conținutul actului administrativ emis la data de 17 iunie 2025, care a îmbrăcat puterea lucrului decis, au apărut fapte esențiale ale cauzei și anume: ”Sancțiunile privind încetarea mandatului și interdicția aplicată dnei Valentina Șalamai prin pct. 3 și 4 din Actul de constatare nr. 30/15 din 10 februarie 2020 nu sunt justificate conform art. 39 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate”.

13. În consecință constatărilor, în conformitate cu prevederile art. 145 CA, actul administrativ individual defavorabil a fost revocat în parte cu efect pentru viitor chiar și după ce a devenit incontestabil. Cu toate acestea există actul judecătoresc, care

prevede menținerea sancțiunilor - Decizia Curții Supreme de Justiție din 20 decembrie 2024.

14. Subliniază că, temeiul invocat în cererea de revizuire, art. 449 lit. b) CPC, sunt fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, au importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, și sunt confirmate prin prezentarea probelor concludente și pertinente - actul de constatare din 17 iunie 2025.

15. Relevă că, actul de constatare din 17 iunie 2025 a fost emis/ descoperit după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

16. Astfel, circumstanțele nou-descoperite reprezintă a totalitate de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, circumstanțe care nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii (legea prevedea modificarea sancțiunii începând cu 29 octombrie 2022).

17. Mai menționează că, pe soluția adoptată în decizia din 20 decembrie 2024 revizuirea se justifica, prin aceea că, involuntar, instanța a săvârșit o eroare în legătură cu starea de fapt stabilită în hotărârea atacată, iar faptele invocate au putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată.

18. De asemenea notează că, decizia Curții Supreme de Justiție din 20 decembrie 2024 a fost contestată la CEDO aflându-se în procedura Curții, iar revizuirea va constitui și o soluționare amicală.

19. Învederează că, instanțele de judecată naționale au obligația sa întreprindă orice tentativă de a aplica în mod coerent și consecvent legislația națională în limitele standardelor impuse de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

20. În speță, prin cererea de revizuire se tinde la îndreptarea unor hotărâri greșite, pentru neregularități ce s-au săvârșit din motivul nerespectării legii de către Autoritatea Națională de Integritate. Revizuirea este o cale de atac de retractare, care presupune redeschiderea procedurilor judiciare în privința unei cauze civile. Aceasta nu presupune rejudecarea cauzei în mod implicit, ci doar ca efect al admiterii cererii de revizuire, ceea ce prezumă existență temeiurilor în acest sens.

21. În concluzie indică că, este în prezența tuturor condițiilor de intervenție a unei nulități a deciziei din 20 decembrie 2024, iar revizuirea, acordă posibilitatea remedierii încălcării admise prin refacerea actului în condițiile legale, în conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) lit. b), art. 450 lit. b), art. 453 alin. (1) lit. b) CPC.

22. La 14 august 2025, Autoritatea Națională de Integritate a depus referință la cerere de revizuire înaintată de Valentina Șalamai, solicitând respingerea ca inadmisibilă a cererii de revizuire depuse.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

23. Art. 195 din Codul administrativ stipulează:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.”

24. Art. 446 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„Pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Încheierile de încetare a procesului conform art. 265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.”

25. Art. 448 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului. Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre”.

26. Art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă:

„Revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei”

27. Art. 453 alin. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă prevede că:

„După ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție:

a) încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă;”

28. Art. 450 lit. b) Cod de procedură civilă

„Cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art. 449 lit. b)”.

29. Art.451 alin.(1) Codul de procedură civilă

„Cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă”.

30. Art.452 alin.(1¹) Codul de procedură civilă:

„Dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța

care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

31. Art.453 alin.(1) lit. a) Codul de procedură civilă,:

„După ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

32. Analizând materialele cauzei deduse judecătii, în coroborare cu cadrul normativ pertinent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire depusă de avocatul Veronica Pascal în interesele lui Valentina Șalamai, urmează a fi respinsă, ca fiind inadmisibilă, din considerentele ce succed.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit principiului autorității de lucru judecat (*res judicata*), atunci când instanțele judecătorești au oferit o soluție definitivă asupra unei chestiuni litigioase, aceasta nu mai poate fi repusă în discuție. Însă, acest principiu nu are un caracter absolut și poate admite derogări doar în prezența unor circumstanțe esențiale și convingătoare, care justifică redeschiderea procesului.

34. Revizuirea, fiind o cale extraordinară de atac cu caracter de retractare, permite desființarea unei hotărâri irevocabile și reluarea judecătii, dar este supusă unor condiții stricte. În acest sens, Codul de procedură civilă reglementează expres și exhaustiv, la art. 449, temeiurile în care poate fi solicitată revizuirea.

35. În sensul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, în baza căruia avocatul Veronica Pascal în interesele lui Valentina Șalamai a întemeiat cererea de revizuire, temei de desființare a unei hotărâri judecătorești irevocabile poate constitui faptul că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

36. În interpretarea acestei norme, Completul de judecată reiterează că prin „circumstanțe nou-descoperite” se înțelege totalitatea faptelor juridice relevante (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea unor drepturi ori obligații, care au o importanță determinantă pentru soluția ce urma a fi pronunțată în cauză. Aceste circumstanțe trebuie să fi existat anterior pronunțării hotărârii irevocabile, dar să fi fost descoperite abia ulterior, nefiind cunoscute și nici accesibile revizuentului în cadrul judecătii inițiale.

37. În consecință, invocarea temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă presupune îndeplinirea cumulativă a două condiții esențiale: (i) circumstanța invocată să fi existat anterior pronunțării hotărârii; și (ii) să fi devenit cunoscută revizuentului abia după rămânerea definitivă a hotărârii.

38. Analizând temeiurile cererii de revizuire, Completul de judecată constată că avocatul Veronica Pascal în interesele lui Valentina Șalamai a invocat, în calitate de circumstanță nou-descoperită, faptul că la 29 octombrie 2022 și la 27 martie 2025

au intrat în vigoare completări la art. 39 al Legii nr. 132/2016 și emiterea de către Autoritatea Națională de Integritate la 17 iunie 2025 a actului de constatare nr. 55.

39. Astfel, Completul Curții Supreme de Justiție reține că, modificarea legii care ar governa raportul juridic în baza căreia a fost emisă o hotărâre judecătorească, după rămânerea irevocabilă a acesteia nu reprezintă un temei de revizuire în sensul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă. Aceasta deoarece modificarea legislației ulterioară pronunțării unei hotărâri rămasă irevocabilă reprezintă o schimbare a cadrului juridic aplicabil, și nu o „circumstanță de fapt” în sensul avut în vedere de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

40. Completul de judecată subliniază că instanța nu poate fi chemată, prin intermediul unei cereri de revizuire, să reevalueze o hotărâre irevocabilă doar pentru faptul că, ulterior, a intervenit o nouă reglementare legală. O atare abordare ar transforma calea extraordinară de atac într-un mecanism de adaptare a hotărârilor judecătorești la realitățile normative în continuă schimbare, ceea ce ar contraveni scopului și caracterului excepțional al revizuirii.

41. Referitor la invocarea actului de constatare nr. 55 din 17 iunie 2025 emis de Autoritatea Națională de Integritate, Completul Curții Supreme de Justiție precizează că actul de constatare invocat nu poate constitui o circumstanță nou-descoperită în sensul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, întrucât a fost întocmit la o dată mult ulterioară pronunțării deciziei Curții Supreme de Justiție din 20 decembrie 2024. Or, una dintre condițiile esențiale prevăzute de lege pentru admisibilitatea revizuirii pe acest temei este ca fapta sau circumstanța invocată să fi existat înainte de pronunțarea hotărârii, cerință care, în speță, nu este îndeplinită.

42. Actul de constatare nr. 55 din 17 iunie 2025 nu poate fi calificat drept o circumstanță esențială și nou-descoperită în sensul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, deoarece nu este o faptă sau o împrejurare care a existat anterior pronunțării hotărârii, motiv pentru care nu poate fi considerat un temei valabil de revizuire a deciziei din 20 decembrie 2024 a Curții Supreme de Justiție.

43. Mai mult, actul de constatare nr. 55 din 17 iunie 2025 nu reflectă o realitate care ar fi existat înainte de 24 decembrie 2024, ci este rezultatul al modificării Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate. Această împrejurare exclude posibilitatea încadrării actului în noțiunea de „circumstanță nou-descoperită”, întrucât nu corespunde cerinței obiective de temporalitate instituită de lege: aceea ca fapta să fi existat anterior hotărârii, dar să fi fost necunoscută și imposibil de aflat în mod rezonabil în cursul procesului inițial.

44. Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că argumentele invocate de avocatul Veronica Pascal în interesele lui Valentina Șalamai în cererea de revizuire depusă împotriva deciziei din 20 decembrie 2024 a Curții Supreme de Justiție nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

45. Ținând cont de art. 195 Cod administrativ, art. 270, art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de avocatul Veronica Pascal în interesele lui Valentina Șalamai, împotriva deciziei din 20 decembrie 2024 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ, intentată de către Valentina Șalamai împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului de constatare.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă